

कोरफड व तुळशीचे रोपे प्रत्येक घरी असलेच पाहिजे. ही रोपे कुंडीत वाढवता येतात. कुंड्या घराच्या बाजूला टांगवता येतील.

१) सुजेवर :

मार लागून सुज आली असेल त्या ठिकाणी तयार केलेला काला बोट्याचा लेप लावावा.

(काळा बोट्या तयार करण्याची पद्धत :- कोरफडाचा रस काढून एका कढईत टाकून चुलीवर आटविणे, ते घट्ट झाले की काळा बोट्या तयार होतो.)

२) मासीक पाळीवर :

ज्यावेळी स्त्रीची मासीक पाळी बरोबर येत नाही, त्यावेळेला मासीक पाळी येण्या अगोदर काळा बोट्या सात दिवस द्यावे. चाटन करावे.

प्रमाण- एक एक चमच त्याबरोबर साखर, किंवा मध द्यावे. सकाळ-संध्याकाळ

३) अंग भाजल्यावर :

कोरफडाचा उभा चिरा, भाजलेल्या ठिकाणी बांधावे, दाह, वेदना थांबतात.

४) खोकल्यावर :

दोन चमच गीर काढून १/२ चमच तूप मध्ये तव्यात भाजावे.

थंड झाल्यावर साखरे बरोबर खाणे, सकाळ-संध्याकाळ

- ५) पोटाचे विकार :
स्त्री व पुष्पाच्या पोटाच्या विकारावर कोरफडचा गर, मीठ व हळद घालून एक महिनाभर नियमितपणे रोज सकाळी घ्यावे. दररोज घेतल्याने जुनाट पोटादुखी बरी होईल. प्रमाण २ चमचे
- ६) जखम झाल्यावर :
कोरफडचे पानाला उभी चिरा पाडून ती जखमेवर बांधावी.
- ७) दमावर :
कोरफडचा रस अर्धा चमच व अर्धा चमच अडूळशाचा रस, एक चमच मध हे एकत्र करून त्याचे मिश्रण दर २ तासांनी घ्यावे.
- ८) डोळे आल्यावर :
कोरफडचा पानातील गीर काढून पापणीवर बांधावे.
रात्री झोपतांना बांधावे.
- ९) भुक लागत नसल्यास / भुक वाढते :
गिर पिण्यास द्यावे. २ चमचे सकाळी
- १०) ताप येत असल्यास :
कोरफडचा रस अर्धा चमचा, अर्धा चमच काळ्या मिरीचे पावडर एक चमच मध किंवा साखर एकत्र करून द्यावे, दिवसातून ३ वेळा
- ११) यकृत (काळीज) वाढते असल्यास :
कोरफडचा रस एक चमचा, पाव चमचा नवसागर टाकून याचे मिश्रण देणे
- १२) शरीराला गाठ झाल्यास :
कोरफडचा रस काढून देणे. प्रमाण २ चमच सकाळ-संध्याकाळ
- १३) अतिसार :
कोरफडचा गर मधा बरोबर देणे. २, २ चमच दिवसांतून ३ वेळा
- १४) केसांच्या आरोग्यासाठी :
पानाचा रस तेवढेच खोपरेल तेल उकळून ते केसांना लावावे. केस गळणे कमी होईल.
- १५) फोड :
कोरफडचा उभा छेद पाडून गरम करावे नंतर त्यांत थोडी हळद टाकून ते फोडावर बांधावे.

— तुळशी —

१) उचकी असल्यास :

तुळशीच्या पानांचा रस १ चमचा, अर्धा चमचा मध घालून घ्यावा.

२) पोट दुखी :

तुळशीच्या पानांचा रस अर्धा चमचा लिंबुचा रस टाकून घ्यावे.

३) (अ) अंगावर गजकर्ण उठल्यास :

तुळशीच्या पाल्याचा रस गजकर्णावर चोळावा

(ब) गजकर्णावर :

तुळशीचा रस १ चमचा, खाण्याचा चुना व १ चमचा काळी मीरीचे चुर्ण काशाच्या (ताटात) वाटीत वाटून मलम करावे. व गजकर्णावर लावावे.
(बरे होतो).

४) गांधील माशी किंवा किडा चावल्यास :

चावलेल्या जागेवर तुळशीचा मुळाजवळची माती चोळावी.

५) सर्दी-पडसे :

तुळशीची पाने वाळवून बारीक चुर्ण करून तपकीरी प्रमाणे ओढावे.

६) दलदलीच्या जागी :

तुळशीची झाड लावले तर त्या जागी डास उत्पन्न होत नाहीत. मलेरियाच्या साथीत तुळस आपल्या घराजवळ अवश्य लावावी.

७) धर्तुवातावर :

काळी तुळशीचे पान, आले, लसुण व कांदा हे सारखे भाग घेऊन त्याचा रस एकत्र काढून तो रस १ चमचा पोटात घ्यावे, व थोडा रस अंगासही चोळावे.

८) कान दुखीवर :

तुळशीच्या पानाचा रस दोन थेंब कानात टाकणे

९) डोक्यातील कृमीवर :

तुळशीची पाने वाळवून बारीक चुर्ण करून तपकिरी प्रमाणे ओढावे

१०) कृमी व पोट दुखीवर :

बी बुळबुळीत खीर करुन देणे.

११) लगवीचा सर्व रोगावर :

बी बुळबुळीत खीर करुन देणे.

१२) पोटात वायु झाल्यावर :

पानाचा काढा करुन देणे.

१३) कफ पातळ करुन छाती मोकळी करणे. (दमा)

अ) पानाची चटणी, मध, व कांदाचा रस एकत्र करुन देणे.

ब) खुप खोकला येऊन श्वास घेणे कठीण असेल्यास, तुळशी पानांचा रस व मध एकत्र करुन वारंवार चाटण द्यावे. छाती मोकळी होऊन श्वास घेणे सोपे होते.

१४) संधीवात व लखवा :

फान्ट देणे. कसे तयार करणे. तुळशी पाने कुटून १६, पट उकळता पाण्यात टाकुन ताबरतोव गाळुन ते फान्ट पिण्यासाठी देणे.

१५) अजीर्णावर :

पानाचा काढा करुन प्यावे. कसे तयार करणे १ कप पानें व चार कप पाणी उकळुण घेणे १ कप पाणी रांहले की गाळुण पिण्यास देणे.

१६) खोकला :

खुप चिकट गुळगुळीत पांढरट कफ पडत असेल तर तुळशीचा पानें व रोशा गवताचा पाला हे एकत्र करुन तयार करुन देणे.

१७) रातआंधळेपणावर :

तुळशीचा रस २-२ थेंब डोळ्यात टाकावा.

'रात्री झोपतांना हा उपचार करावा' १४ ते ४२ दिवसापर्यन्त द्यावे.

१८) जखम होऊन वाहणारे रक्त थांबत नसल्यास :

तुळशीची पानें वाटुन केलेली चटणी जखमेवर बांधावी.

१९) तापावर :

तुळशीचा रस १ चमचा, कडु लिंबाचा रस अर्धा चमचा हे एकत्र करुन पिण्यास द्यावे.